

18. Szanuję własność swoją, cudzą i to, co wspólne

Cele katechetyczne – wymagania ogólne:

- zapoznanie się z treścią i znaczeniem przykazań VII i X *Dekalogu*;
- uwrażliwienie na potrzebę wypełniania przykazań;
- kształtowanie postawy ucznia Jezusa żyjącego zgodnie z przykazaniami;
- doskonalenie umiejętności oceny swojego postępowania w świetle przykazań

Treści nauczania – wymagania szczegółowe. Uczeń:

- zna przykazania VII i X, rozumie ich treść, odnosi je do swojego życia;
- wyjaśnia, jak traktować rzeczy własne, cudze i wspólne;
- uzasadnia szacunek do wartości doczesnych, właściwie ceni ich wartość;
- wyjaśnia znaczenie uczciwości, pracowitości, oszczędności, dobroczynności, kształtuje w sobie te cnoty;
- odpowiada na pytanie: W jaki sposób można okazać wdzięczność Bogu za dary, którymi nas obdarza, także te materialne?;
- opowiada o znaczeniu pracy i powołaniu do pracy, nauki, pomocy innym, walki z zazdrością, chciwością, ocenianiem innych, potrafi podać przykłady dbałości o rzeczy swoje, wspólne, cudze;
- nabywa postawę wdzięczności za posiadane dobra, dzielenia się tym, co posiada;
- wskazuje, jak w codziennym życiu wypełniać przykazania;

Pojęcia, postaci:

poznanie siebie, postawa faryzejska, celnik i faryzeusz z przypowieści ewangelicznej.

Wartości:

pokora, realizm w samoocenie.

Propozycja realizacji:

Modlitwa: *Duchu Święty, który oświecasz serca...; Dziękuję o Panie.*

1. Katecheta na tablicy rysuje tabelkę lub przygotowuje gotowe kartki ksero z tabelką (praca w grupach). Katecheta prowadzi z dziećmi dialog, pokazuje dzieciom, które rzeczy są ich własnością, które są cudze lub wspólne. Można posłużyć się wybranymi zdjęciami rzeczy wspólnych, np. autobus, winda w bloku, szkolna ławka. Rozmowa o pieniądzach, bankach, zachęcenie do oszczędzania.

Można posłużyć się tabelką:

RZECZY WŁASNE   RZECZY CUDZE   RZECZY WSPÓLNE

2. Zachęcenie do dbania o rzeczy wspólne, ćw. 1, s. 53.

3. Katecheta zadaje dzieciom pytania: Jakie to są rzeczy: własne, cudze, wspólne? Odpowiedzi dzieci wpisuje do tabelki. Pyta: Jak nazywamy przywłaszczenie sobie czyjeś rzeczy?

4. Nawiązuje do poprzedniej rozmowy. Wprowadza dzieci w pojęcie „kradzieży” i wysuwa wnioski, że kradzież jest złem, ponieważ wyrządza krzywdę drugiemu człowiekowi. Pyta: Dlaczego nie można wziąć cudzej rzeczy bez zgody właściciela? Kogo krzywdzimy, jeśli przywłaszczymy sobie lub zniszczymy rzeczy wspólne?

5. Katecheta czyta Ef 4, 28. Korzystając z listu do Efezjan, pokazuje dzieciom, że św. Paweł nie potępia złodziei, lecz zachęca ich do uczciwej pracy i dzielenia się z potrzebującymi. Teraz należy omówić VII i X przykazanie. Można posłużyć się opowiadaniem, w którym Wojtek zniszczył wypożyczoną przez Adama książkę i cytatem biblijnym: „Kto dotąd kradł, niech już przestanie kraść, niech raczej pracuje uczciwie własnymi rękami, by miał z czego udzielać potrzebującym”.

6. Rozmowa na temat: Do czego zachęca nas św. Paweł w liście do Efezjan? (zaprzestanie kradzieży, uczciwa praca, dzielenia się z potrzebującymi). Pan Bóg przestrzega nas w VII i X przykazaniu przed kradzieżą, zazdrością i chciwością. Katecheta zawiesza na tablicy plansze, lub pisze na tablicy treść przykazań Bożych: „Nie kradnij”; „Nie pożądaj rzeczy bliźniego swego”. Dodaje, że powinniśmy okazywać wdzięczność Bogu i ludziom za to, co mamy. Ćwiczenie 2, s. 53.

7. Pogadanka na temat rodzajów pracy i uczciwych sposobów zdobywania dóbr materialnych. Co jest waszą pracą? (Nauka). Wypowiedzi dzieci uzupełniane są komentarzem: Przez sumienną naukę rozwijamy się, po to, aby w dorosłym życiu dobrze wykonywać zawód, do którego powoła nas Pan Bóg.

8. Można posłużyć się tekstem z podręcznika ze s. 53.

9. Zachęcenie do zastanowienia się nad postępowaniem chłopców: Wojtka i Adama, podręcznik s. 52. Historyjka ma na celu uświadomienie dzieciom, dlaczego nie można niszczyć i kraść (komentarz nauczyciela).

10. Można wykorzystać ćwiczenie:

Katecheta rozdaje odbite na ksero kartki z napisami: WOJTEK ADAM.

Polecenie: Namaluj czerwonym kolorem tyle kwiatków obok imion Wojtka i Adama, ile zrobili dobra. Czarnym kolorem namaluj tyle kwiatków, ile popełnili zła. Dlaczego u Wojtka jest czarny kwiat? Za co otrzymał czerwony kwiat? Dlaczego nie można niszczyć i kraść?

11. Zaproszenie do refleksji: Pomyślcie, każdy z nas ma przed sobą rzeczy własne, książki, zeszyty, przybory do pisania, plecak. Czy dbam o nie, szanuję je? Czy pomyślałem, że kupili je rodzice i ciężko na nie pracowali? Jak dbam o rzeczy wspólne: w domu, szkole, na ulicy, w parku. Ćwiczenie 3, s. 53.

12. Omówienie „Zapamiętaj”, s. 53 oraz tekstu z podręcznika. Notatka: W VII i X przykazaniach Pan Bóg zachęca nas, abyśmy uczciwą pracą zdobywali potrzebne do życia rzeczy materialne, szanowali rzeczy swoje, cudze i wspólne. Człowiek powinien solidnie pracować, uczyć się, być oszczędnym, aby służyć innym. Jeśli zajdzie taka potrzeba, powinniśmy chętnie pożyczać lub ofiarować coś bliźnim. Jeśli znajdziemy jakąś cenną rzecz, to powinniśmy starać się ją zwrócić właścicielowi.

Pan Bóg przestrzega nas przed kradzieżą, zazdrością i chciwością, bezmyślnym niszczeniem i marnowaniem rzeczy. Teraz przez sumienną naukę rozwijamy się, po to, aby w dorosłym życiu dobrze wykonywać powołanie i zawód, do którego wezwał nas Pan Bóg. Powinniśmy też pamiętać, że posiadanie modnych ubrań, telefonu, komputera czy samochodu nie świadczy o wartości człowieka i nigdy nie powinno być ważniejsze niż Bóg. Prośmy Boga, by chronił nas przed chciwością.

13. Modlitwa na zakończenie, wybrana pieśń dziękczynna, np. *Dziękuję o Panie...*

14. Do wykorzystania:

- Uzupełnij tekst (ominać wybrane wyrazy): W VII i X przykazaniach Bóg wzywa nas, abyśmy szanowali rzeczy swoje, cudze i wspólne. Powinniśmy też dzielić się tym, co mamy i nie zazdrościć innym. Będę zawsze starał się odrabiać lekcje. Podziękuję Panu Jezusowi za wszystkie rzeczy, które posiadam, ale przede wszystkim za ludzi, dzięki którym je otrzymałem.
- Napisz lub narysuj, jak szanować rzeczy wspólne, a jak dbać o klasę szkolną.
- Zastanów się, czy nie powinieneś komuś oddać dawno pożyczonej rzeczy, a może zreperować albo odkupić coś, co zniszczyłeś?
- Podziękuj rodzicom, że zawsze się starają, żebyś miał potrzebne książki, przybory szkolne, ubrania, rzeczy potrzebne do zabawy i uprawiania sportu.